

Sygn. akt I ACz 1753/13

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zbigniew Ducki
Sędziowie:	SA Regina Kurek (spr.) SO Robert Jurga
Protokolant:	st. sekr.sądowy Beata Lech

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 grudnia 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku S. M.

przy uczestnictwie K. Z. (1)

o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego

na skutek zażalenia uczestnika

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 17 stycznia 2013 r. sygn. akt I Co 6/13

p o s t a n a w i a:

1. ***oddalić zażalenie;***

2. ***zasądzić od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.***

ACz 1753/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie nadał klauzulę wykonalności orzeczeniu Sądu Krajowego w B. (L. B.) z dnia 21 lipca 2011r, wydanego w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt 2 O 22/11, w którym nakazano pozwanemu K. Z. (1) , aby zapłacił powódce S. M. kwotę 25.000 € wraz z odsetkami w wysokości 5 punktów procentowych powyżej stawki bazowej od dnia 21 czerwca 2007r zobowiązując jednocześnie komornika do przeliczenia zasądzonej kwoty na walutę polską według średniego kursu waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień sporządzenia planu podziału , a jeżeli planu nie sporządza się – na dzień wypłaty kwoty wierzycielowi.

W punkcie II nadał klauzulę wykonalności postanowieniu o kosztach postępowania Sądu Krajowego w B. z dnia 7 marac 2012r wydanego w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt 2 o 22/11, w którym nakazano pozwanemu K. Z. (2)

aby zapłacił powódce S. M. kwotę 3.858, 74 € wraz z odsetkami w wysokości pięciu punktów procentowych powyżej stawki bazowej od dnia 28 września 2011 zobowiązując jednocześnie komornika do przeliczenia zasądzonej kwoty na walutę polską według średniego kursu waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień sporządzenia planu podziału , a jeżeli planu nie sporządza się – na dzień wypłaty kwoty wierzycielowi

W punkcie III zasądził od uczestnika K. Z. (1) na rzecz wnioskodawcy S. M. kwotę 1.117 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd I instancji wskazał, iż wnioskodawczyni wniosła o stwierdzenie wykonalności wyroku zaocznego Sądu Krajowego w B. z dnia 21 lipca 2011r wydanego w sprawie prowadzonej pod sygn. 2 O 22/11 poprzez nadanie temu orzeczeniu klauzuli wykonalności a nadto o stwierdzenie wykonalności postanowienia Sądu Krajowego w B. z dnia 7 marca 2012r wydanego w sprawie prowadzonej pod sygnaturą 2 O 22/11 oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Do wniosku dołączyła dokumenty wraz z ich uwierzytelnionymi tłumaczeniami w postaci wyroku zaocznego Sądu Krajowego w B. z dnia 21 lipca 2011r wydanego w sprawie o sygn. 2 O 22/11 oraz postanowienia o kosztach z dnia 5 marca 2012r wydane na podstawie tymczasowo wykonalnego Wyroku Sądu krajowego w B. z dnia 21 lipca 2011r w związku z tymczasowo wykonalnym wyrokiem Sądu Krajowego w B. z dnia 13 grudnia 2011r.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujący stan faktyczny ustalony przez Sąd Okręgowy.

W procesie z wniosku powódki S. M. przeciwko pozwanemu K. Z. (1) związku z bezpodstawnym wzbogaceniem się , Sąd Krajowy w B. Izba Cywilna, na wniosek powódki , bez przeprowadzenia rozprawy ustnej, w dniu 21 lipca 2011r , zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 25.000 € wraz z odsetkami w wysokości 5 punktów procentowych powyżej stawki bazowej od dnia 21 czerwca 2007r ; ponadto orzekł , że wyrok jest tymczasowo wykonalny ; orzekł, że koszty procesu ponosi pozwany ; termin wniesienia sprzeciwu został ustalony na 2 tygodnie od dnia doręczenia wyroku.

Egzemplarz wyroku został doręczony pozwanemu w dniu 17 sierpnia 2011r.

W postanowieniu o kosztach z dnia 5 marca 2012r na podstawie tymczasowo wykonalnego wyroku Sądu Krajowego w B. z dnia 21 lipca 2011r w związku z tymczasowo wykonalnym wyrokiem Sądu Krajowego w B. z dnia 13 grudnia 2011r wysokość kosztów podlegających zwrotowi powódce przez pozwanego ustalono na kwotę 3.858, 74 € wraz z odsetkami w wysokości pięciu punktów procentowych powyżej stawki bazowej od dnia 28 września 2011r. Rozliczenie zostało wysłane do pozwanego, jednakże nie wpłynęła żadna odpowiedź. Osoba uprawniona mogła dokonać egzekucji na podstawie powyższego postanowienia , jeżeli stwierdzona kwota nie została zapłacona w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia postanowienia, które nastąpiło w dniu 29 maja 2012r.

Dokonując rozważań prawnych Sąd Okręgowy stwierdził, że rozpatrywany wniosek zawierał wszystkie konieczne do jego merytorycznego rozpoznania dokumenty i jako taki podlegał badaniu na podstawie przepisów Rozporządzenia Rady (WE) Nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000r w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych , a to wobec treści art. 38 oraz art. 41 w zw. z art. 53 w/w Rozporządzenia.

W ocenie Sądu I instancji, zarówno orzeczenie Sądu Krajowego w B. z dnia 21 lipca 2011r , jak i postanowienie o kosztach z dnia 5 marca 2012r , będące przedmiotem rozpoznania , nadają się do egzekucji , a jednocześnie brak było przeszkód uniemożliwiających stwierdzenie ich wykonalności , określonych w powołanych przepisach. Ponadto, jak zaznaczył Sąd I instancji, stosownie do treści art. 783 § 1 kpc klauzula wykonalności powinna zawierać stwierdzenie , że tytuł uprawnia do egzekucji, a w razie potrzeby oznaczyć jej zakres. Ponadto, jeżeli przepis szczególnie nie stanowi inaczej , tytułowi egzekucyjnemu opiekującemu na świadczenie pieniężne w walucie obcej sąd nada klauzulę wykonalności ze zobowiązaniem komornika do przeliczenia zasądzonej kwoty na walutę polską według średniego kursu waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień sporządzenia planu podziału , a jeżeli

planu nie sporządza się – na dzień wypłaty kwoty wierzycielowi. W tych warunkach- zdaniem Sądu Okręgowego-wniosek zasługiwał na uwzględnienie w całości.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 kpc przy zastosowaniu § 11 pkt.6 w zw. z § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył uczestnik K. Z. (1) wnosząc o jego uchylenie w całości ; odrzucenie lub oddalenie wniosku o stwierdzenie wykonalności oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu zażalenia podał, iż powódka wytoczyła przeciwko niemu niezasadne powództwo o zapłatę , w którym zastały w sposób rażący naruszone prawa do obrony uczestnika. Zdaniem skarżącego, został naruszony art. 27 kpc-dotyczący właściwości miejscowej , który stanowi , że powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji , w okręgu którego pozwany ma miejsce zamieszkania. Zatem proces, jego zdaniem, winien toczyć się przez Sądem Okręgowym w Krakowie. Powyższy zarzut skarżący podniósł w pierwszym piśmie procesowym wystosowanym do Sądu w Niemczech.

Zarzucił iż nie został mu przyznany pełnomocnik z urzędu przez Sąd Niemiecki, chociaż złożył stosowny wniosek ; w związku z powyższym został pozbawiony możliwości działania w procesie a nie posługuje się językiem niemieckim.

Skarżący podniósł, iż wniosek o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu państwa obcego nie spełnia warunków formalnych , ponieważ zawiera tylko część dokumentów , które wybiórczo przedstawił wnioskodawca. Zdaniem uczestnika, sąd właściwy do stwierdzenia wykonalności orzeczenia sądu państwa obcego, musi dysponować całymi aktami sprawy. Jako uczestnik postępowania , ma ustawowe prawo wynikające z art. 9 kpc do przeglądania całych akt sprawy .

Sąd Apelacyjny ustalił następujący stan faktyczny :

Uczestnik K. Z. (1) wyrok zaoczny Sądu Krajowego w Niemczech z dnia 21 lipca 2011r do sygn. 2 C o 22/11 otrzymał, i stosownie do pouczenia złożył sprzeciw od powyższego wyroku ; powyższe dokumenty przesłał do Sądu Krajowego w Niemczech w języku niemieckim, korzystając z usług tłumacza języka niemieckiego.

Złożył nadto do Sądu Okręgowego w B. wniosek o ustanowienia adwokata z urzędu podając w uzasadnieniu, iż nie jest w stanie ponieść kosztów adwokata w Niemczech, bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania siebie i rodziny. Powyższy wniosek nie został uwzględniony.

Uczestnik nie zgadza się z treścią orzeczenia sądu zagranicznego.

Wyrok zaoczny Sądu Krajowego w Niemczech dotyczy zawartej między stronami umowy , stosownie do treści której, uczestnik wykonał zamówioną przez wnioskodawczynię konstrukcję stalową , za którą to usługę wystawił fakturę na kwotę 25.000 € euro i którą to fakturę wnioskodawczyni uiściła w całości w grudniu 2006r.

(dowód : wyjaśnienie uczestnika do protokołu rozprawy z 17 grudnia 2013r , pisma uczestnika kierowane do Sądu w Niemczech K-90-91, 92 (sprzeciw)

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie uczestnika nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie. Podnoszone w zażaleniu zarzuty okazały się bezzasadne i tym samym nie stanowiły dostatecznej podstawy do weryfikacji zaskarżonego postanowienia w kierunku postulowanym przez skarżącego.

Trafnie Sąd Okręgowy wskazał, iż niniejszej sprawie ma zastosowanie Rozporządzenie Rady nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych. Rozporządzenie Bruksela I weszło w życie w dniu 1 marca 2002r i zastąpiło ono Konwencję Brukselską z 1968r , która

dotyczyła tych samych kwestii i nadal obowiązuje w Danii i niektórych obszarach zagranicznych określonych Państw Członkowskich.

Rozporządzenie Bruksela I upraszcza wszelkie formalności uznawania i szybkiego wykonywania wszelkich orzeczeń wydanych przez Sąd w innym Państwie Członkowskim poprzez wprowadzenie prostych i ujednoczonych procedur.

Rozporządzenie przewiduje uproszczoną procedurę w zakresie wykonywania orzeczeń.

Strona, która postanawia wykonać dane orzeczenie w innym państwie członkowskim występuje z wnioskiem do sądu lub innego właściwego organu wskazanego załączniku. Wniosek taki w Polsce składa do sądu okręgowego.

Do wniosku o wykonanie orzeczenia należy dołączyć następujące dokumenty :

- odpis orzeczenia spełniającego warunki wymagane do uznania go za posiadający moc dowodową
- zaświadczenie wydane na życzenie strony zainteresowanej przez sąd lub właściwe organy państwa członkowskiego, w którym wydano orzeczenie.

Zaświadczenie powinno być wystawione zgodnie z wzorem podanym w załączniku V do rozporządzenia.

Sąd lub właściwe władze wyznaczone przez każde Państwo Członkowskie do sprawdzania wniosków, przeprowadzają formalną kontrolę dokumentów dołączonych do wniosku. W pierwszej fazie postępowanie o stwierdzenie wykonalności orzeczenia jest postępowaniem jednostronnym (ex parte) tzn. toczy się bez udziału pozwanego dłużnika, który nie może na tym etapie składać oświadczeń czy też przedstawiać wniosków.

Sąd, do którego zwrócono się z wnioskiem o stwierdzenie wykonalności orzeczenia rozstrzyga go niezwłocznie bez badania przyczyn odmowy wykonania orzeczenia.

Wnioskodawczyni w niniejszej sprawie dołączyła do wniosku wymaganym przepisem art. 53 w/w Rozporządzenia Rady dokumenty w postaci urzędowego odpisu wyroku ze stwierdzeniem wykonania tego wyroku na terytorium Niemiec oraz uwierzytelnionym tłumaczeniem oraz urzędowy odpis postanowienia z dnia 7 marca 2012r w przedmiocie kosztów postępowania wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem a nadto standardowy formularz – zaświadczenie zgodne z art. 53 i 54 cyt. wyżej rozporządzenia (wg. załącznika V)

Skoro tak – to twierdzenie uczestnika, iż wniosek nie spełnia warunków formalnych nie może się ostać.

Jak wynika z postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2008r IV CSK 74/08 w sprawie o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu państwa obcego sąd polski z urzędu jest zobowiązany ocenić, czy sprawa rozstrzygnięta tym orzeczeniem należy do zakresu przedmiotowego rozporządzeń unijnych, a jej podstawę stanowi materiał zgromadzony w toku postępowania.

Stwierdzić zatem należy, iż wyrok, którego dotyczy niniejsze postępowanie, a nadto postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania, został wydany przez państwo członkowskie i w sprawie należącej do określonego w art. 1 zakresu zastosowania Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 2 grudnia 2000 o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych.

Doniosłą dla rozstrzygnięcia sprawy jest kwestia, czy istnieją podstawy do odmowy stwierdzenia wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego.

Stosownie bowiem do zapisu art. 45 ust.1 cyt. rozporządzenia, sąd rozpoznający środek zaskarżenia może odmówić stwierdzenia wykonalności tylko z powodu jednej z przyczyn wymienionych w artykułach 34 i 35 komentowanego rozporządzenia.

W niniejszej sprawie, zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie zachodzi żadna z przesłanek skutkujących odmową stwierdzenia wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego.

Uczestnik wdał się w spór przed sądem państwa pochodzenia, składając do Sądu Krajowego w B., w terminie, na formularzu urzędowym sprzeciw od wydanego wyroku zaocznego.

Okoliczność, iż wniosek uczestnika o ustanowienie adwokata z urzędu nie został uwzględniony, nie skutkuje odmową stwierdzenia wykonalności, bowiem nie oznacza to braku przestrzegania praw uczestnika przed sądem państwa pochodzenia. Przy ocenie zapewnienia stronie możliwości obrony praw przed sądem zagranicznym nie tyle idzie o zgodność z konkretnymi przepisami prawa obcego, ile o rzeczywistą możliwość uczestniczenia w postępowaniu i podjęcia obrony. Taka możliwość uczestnikowi została zapewniona i z niej skorzystał.

Nie zachodzi sprzeczność orzeczenia sądu niemieckiego z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej. Orzeczenie sądu zagranicznego narusza podstawowe zasady porządku prawnego w Polsce m.inn. wówczas gdy jego skutek jest nie do pogodzenia z samą koncepcją określonej instytucji prawnej w Polsce. Sama zaś sprzeczność orzeczenia sądu zagranicznego z przepisami prawa polskiego nie uzasadnia odmowy jego uznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2002r I CKN 722/99 Prok. i Pr 2002 nr 5 poz. 39) Skoro tak – to odwoływanie się do obowiązujących w Polsce przepisów dotyczących przedawnienia roszczeń, nie jest skuteczne. Z punktu widzenia bowiem klauzuli porządku publicznego, nie jest konieczne, aby zachowana została taka sama norma określająca długość czasu, w ciągu którego następuje przedawnienie roszczenia. Istotne jest, aby zachowana została naczelną zasadą rządząca prawem cywilnym jakim jest zasada dawności. Ta zasada występuje tak w polskim jak i w niemieckim porządku prawnym.

Bez znaczenia w sprawie pozostaje zarzut uczestnika, iż nie zgadza się z treścią orzeczenia sądu zagranicznego i kwestionuje obowiązek zapłaty na rzecz wnioskodawcy, kwot wskazanych w orzeczeniach sądu niemieckiego.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000r w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych jako zasadę przyjmuje zakaz merytorycznego badania orzeczenia podlegającego stwierdzeniu wykonalności (art. 45 ust.2 w/w rozporządzenia)

Badanie merytorycznej zasadności wyroku sądu zagranicznego jest niedopuszczalne a kontrola tego wyroku przez sąd państwa wykonania, ogranicza się tylko do wymogów określonych w art. 34 i 35 komentowanego rozporządzenia.

Niezasadnym jest zarzut uczestnika sprowadzający się do twierdzenia, iż wyrok sądu niemieckiego nie jest prawomocny. Istnienie prawomocności orzeczenia nie jest warunkiem niezbędnym, z punktu widzenia uzyskania stwierdzenia wykonalności orzeczenia. Postępowanie według przepisów rozporządzenia nr 44/2001 może toczyć się równoległe i ewentualnie konkurować z postępowaniem rozpoznawczym w państwie wydania orzeczenia i postępowaniem egzekucyjnym w państwie wykonania. Są to konsekwencje rezygnacji z prawomocności orzeczenia jako warunku stwierdzenia jego wykonalności (por. art. 38 ust.1 w/w rozporządzenia).

W końcu wymaga wskazania, że w wypadku, gdy rozstrzygnięcie o kosztach postępowania jest odrębnym orzeczeniem od orzeczenia merytorycznego i zachodzi potrzeba oceny, czy nie zachodzi podstawa odmowy stwierdzenia wykonalności, wspomnianej oceny nie dokonuje się oddzielnie dla rozstrzygnięcia o kosztach, lecz miarodajna jest w tym względzie ocena dokonana w odniesieniu do orzeczenia co do istoty sprawy, w związku z którym zapadło rozstrzygnięcie o kosztach procesu. Wystarczające, ale i konieczne dla stwierdzenia wykonalności o kosztach jest zatem, aby przewidziane w art. 34 i 35 komentowanego rozporządzenia podstawy odmowy stwierdzenia wykonalności nie nastąpiły w odniesieniu do orzeczenia co do istoty sprawy.

W konsekwencji, nie znajdując podstaw do kwestionowania zaskarżonego postanowienia, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c w zw. z art. 397 § 2 k.p.c oddalił zażalenie.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c w zw. z art. 391 § 1 k.p.c oraz § 13 ust.2 pkt.2 w zw. z § 11 pkt. 6 w zw. z § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.